

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 12.3.2018
COM(2018) 92 final

2018/0041 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE oraz dyrektywę
Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do transgranicznej
dystrybucji funduszy zbiorowego inwestowania**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SWD(2018) 54} - {SWD(2018) 55}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Komisja przyjęła dziś pakiet środków służących pogłębieniu **unii rynków kapitałowych** wraz z towarzyszącym mu komunikatem „Dokończenie budowy unii rynków kapitałowych do roku 2019 – czas przyspieszyć realizację”. Pakiet ten obejmuje niniejszy wniosek i wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie ułatwienia transgranicznej dystrybucji funduszy zbiorowego inwestowania oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 345/2013¹ i (UE) nr 346/2013², a także: wniosek w sprawie skutecznych unijnych ram dotyczących obligacji zabezpieczonych, wniosek w sprawie skutecznych unijnych ram dotyczących europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego, wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie prawa właściwego dla skuteczności przelewu wierzytelności wobec osób trzecich oraz komunikat w sprawie prawa właściwego dla skutków rozporządzających transakcji w obrocie papierami wartościowymi.

Niniejszy wniosek dotyczy również zmiany niektórych przepisów dyrektywy 2009/65/WE³ i dyrektywy 2011/61/UE⁴ w celu zmniejszenia barier regulacyjnych dla transgranicznej dystrybucji funduszy inwestycyjnych w UE. Wyżej wspomniane nowe środki mają doprowadzić do zmniejszenia kosztów ponoszonych przez zarządzających funduszami podejmujących działalność transgraniczną, a także do upowszechnienia transgranicznego wprowadzania do obrotu funduszy inwestycyjnych. Zwiększona konkurencja w UE przyczyni się do zapewnienia inwestorom większego wyboru i lepszego stosunku jakości do ceny.

Niniejszy wniosek został zaplanowany w programie prac Komisji na 2018 r.⁵ i należy go postrzegać w szerszym kontekście **planu działania na rzecz tworzenia unii rynków kapitałowych**⁶ i **śródkresowego przeglądu planu działania na rzecz unii rynków kapitałowych**⁷, służących utworzeniu prawdziwego wewnętrznego rynku kapitałowego poprzez rozwiązanie problemu rozdrobnienia rynków kapitałowych, usunięcie barier regulacyjnych utrudniających finansowanie gospodarki oraz zwiększenie zasobów kapitału

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 345/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie europejskich funduszy venture capital (Dz.U. L 115 z 25.4.2013, s. 1).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 346/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej (Dz.U. L 115 z 25.4.2013, s. 18).

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32).

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. L 174 z 7.7.2011, s. 1).

⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Program prac Komisji na 2018 r. Program na rzecz bardziej zjednoczonej, silniejszej i bardziej demokratycznej Europy.

⁶ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Plan działania na rzecz tworzenia unii rynków kapitałowych (COM(2015) 468 final).

⁷ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie śródkresowego przeglądu planu działania na rzecz unii rynków kapitałowych (COM(2017) 292 final).

dostępnych przedsiębiorstwom. Bariery regulacyjne, a mianowicie wymogi państw członkowskich w zakresie wprowadzania do obrotu, opłaty urzędowe, a także wymagania administracyjne i wymagania dotyczące powiadomień stanowią istotne czynniki zniechęcające do prowadzenia transgranicznej dystrybucji funduszy. Bariery te zostały zidentyfikowane w odpowiedziach na **zieloną księgę w sprawie unii rynków kapitałowych**⁸, **zaproszenie do zgłaszania uwag na temat ram regulacyjnych UE dotyczących usług finansowych**⁹ oraz **konsultacje publiczne w sprawie barier dla transgranicznej dystrybucji funduszy inwestycyjnych**¹⁰.

Fundusze inwestycyjne są produktami inwestycyjnymi tworzonymi w wyłącznym celu polegającym na łączeniu kapitału wielu inwestorów i zbiorowym inwestowaniu tego kapitału za pośrednictwem portfela instrumentów finansowych takich jak akcje, obligacje i inne papiery wartościowe. W UE fundusze inwestycyjne dzielą się na przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) i alternatywne fundusze inwestycyjne (AFI) zarządzane przez zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi. UCITS dotyczy dyrektywa 2009/65/WE, a AFI są objęte zakresem dyrektywy 2011/61/UE. Dyrektywę 2011/61/UE uzupełniają ramy dotyczące funkcjonowania czterech rodzajów funduszy:

- rozporządzenie (UE) nr 345/2013 w sprawie europejskich funduszy venture capital;
- rozporządzenie (UE) nr 346/2013 w sprawie europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej;
- rozporządzenie (UE) 2015/460¹¹ w sprawie europejskich długoterminowych funduszy inwestycyjnych;
- rozporządzenie (UE) 2017/1131¹² w sprawie funduszy rynku pieniężnego.

Wspólnym celem tych przepisów jest w szczególności ułatwienie transgranicznej dystrybucji, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony inwestorów.

Przepisy dotyczące funduszy inwestycyjnych z UE umożliwiają zarządzającym funduszami dystrybucję funduszy i, z pewnymi wyjątkami, zarządzanie funduszami w całej UE. Wprawdzie fundusze inwestycyjne z UE doświadczyły dynamicznego rozwoju i zarządzane przez nie aktywa wynoszą – według stanu na czerwiec 2017 r. – łącznie 14 310 mld EUR¹³, organizacja unijnego rynku funduszy inwestycyjnych wciąż w znacznym stopniu jest wyznaczona przez poszczególne rynki krajowe: 70 % wszystkich zarządzanych aktywów utrzymują fundusze inwestycyjne, które są zarejestrowane do celów sprzedaży wyłącznie na swoich rynkach krajowych¹⁴. Jedyne 37 % UCITS i około 3 % AFI zarejestrowanych jest do celów sprzedaży w więcej niż trzech państwach członkowskich. W porównaniu ze Stanami

⁸ Zielona księga: Tworzenie unii rynków kapitałowych (COM(2015) 63 final).

⁹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zaproszenie do zgłaszania uwag na temat ram regulacyjnych UE dotyczących usług finansowych (COM(2016) 855 final).

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/publications/consultation-cross-border-distribution-investment-funds_en.

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/760 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie europejskich długoterminowych funduszy inwestycyjnych (Dz.U. L 123 z 19.5.2015, s. 98).

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1131 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie funduszy rynku pieniężnego (Dz.U. L 169 z 30.6.2017, s. 8).

¹³ EFAMA, kwartalne zestawienie statystyczne za II kw. 2017 r.

¹⁴ Obejmuje to fundusze typu „round-trip”, w przypadku których zarządzający funduszem rejestruje fundusz w innym państwie członkowskim, a następnie dystrybuje go na rynku w państwie, w którym ma siedzibę.

Zjednoczonymi unijny rynek jest mniejszy pod względem zarządzanych aktywów. W UE istnieje jednak znacznie więcej funduszy (58 125 w UE w porównaniu z 15 415 w Stanach Zjednoczonych)¹⁵. Oznacza to, że fundusze z UE mają średnio znacznie mniejszy wolumen. Negatywnie wpływa to na korzyści skali, opłaty uiszczane przez inwestorów oraz sposób, w jaki rynek wewnętrzny funkcjonuje na potrzeby funduszy inwestycyjnych.

W niniejszym wniosku uwzględnia się również fakt, że istnieją inne czynniki poza zakresem niniejszego wniosku, które stanowią barierę dla transgranicznej dystrybucji funduszy inwestycyjnych w UE. Czynniki te obejmują krajowe systemy podatkowe mające zastosowanie do funduszy inwestycyjnych i inwestorów, pionowe kanały dystrybucji oraz wynikające z czynników kulturowych preferowanie krajowych produktów inwestycyjnych.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Niniejszy wniosek przedstawiany jest łącznie z wnioskiem dotyczącym rozporządzenia w sprawie ułatwienia transgranicznej dystrybucji funduszy zbiorowego inwestowania i zmiany rozporządzeń (UE) nr 345/2013 i (UE) nr 346/2013. Wniosek ten zawiera zmiany niektórych przepisów dyrektywy 2009/65/WE i dyrektywy 2011/61/UE dotyczących transgranicznej dystrybucji funduszy inwestycyjnych. Przepisy te zostały zidentyfikowane jako uciążliwe lub niewystarczająco jasne, a przy transpozycji do krajowych systemów prawnych pozwoliły również na stworzenie dodatkowych wymogów (doprowadziły zatem do nadmiernie rygorystycznego wdrożenia dyrektyw). Proponowane zmiany są spójne z celami dyrektyw, które mają na celu stworzenie jednolitego rynku funduszy inwestycyjnych oraz ułatwienie transgranicznej dystrybucji funduszy inwestycyjnych. Wniosek umożliwia również ujednolicenie przepisów wchodzących w skład różnych ram prawnych dotyczących funduszy inwestycyjnych. W związku z tym spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki jest zachowana.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Głównym priorytetem Komisji jest wzmocnienie gospodarki UE i pobudzenie inwestycji z myślą o tworzeniu miejsc pracy. Jednym z najważniejszych elementów **planu inwestycyjnego dla Europy**¹⁶, który ma na celu wzmocnienie europejskiej gospodarki i zachęcenie do inwestowania we wszystkich 28 państwach członkowskich, jest pogłębienie jednolitego rynku kapitałowego – stworzenie **unii rynków kapitałowych**. Bardziej rozwinięte i zintegrowane rynki kapitałowe polepszą dostęp przedsiębiorstw do kapitału, ułatwiając jednocześnie rozwój nowych możliwości inwestycyjnych dla oszczędzających.

Niniejszy wniosek przyczynia się do realizacji tego celu i stanowi **priorytetowe działanie w ramach śródkresowego przeglądu planu działania na rzecz unii rynków kapitałowych**¹⁷, gdyż zawiera środki mające na celu usunięcie barier na rynkach kapitałowych. Przyczynia się on również do zwiększenia integracji rynków kapitałowych, ułatwiając inwestorom, zarządzającym funduszami i przedsiębiorstwom, w które inwestują inwestorzy, czerpanie pełnych korzyści z jednolitego rynku.

¹⁵ Informator EFAMA z 2017 r. oraz informator Investment Company Institute (ICI) z 2017 r.

¹⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?qid=1507119651257&uri=CELEX:52014DC0903>

¹⁷ Również inne inicjatywy, np. w zakresie wytycznych dotyczących obowiązujących unijnych standardów w zakresie traktowania inwestycji transgranicznych w UE i polubownego rozstrzygania sporów dotyczących inwestycji, mają na celu ułatwienie inwestycji transgranicznych.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Niniejszy wniosek ustawodawczy wchodzi w zakres kompetencji dzielonych zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Celem wniosku jest ułatwienie prowadzenia przedsiębiorstwa i świadczenia usług na jednolitym rynku poprzez dalszy rozwój i wdrażanie zasad ogólnych swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług zapisanych w art. 49 i 56 TFUE.

Podstawą niniejszego wniosku jest art. 53 ust. 1 TFUE, stanowiący podstawę prawną dyrektywy 2009/65/WE (dawny art. 47 ust. 2 TWE) i dyrektywy 2011/61/UE. Funkcjonowanie wewnętrznego rynku funduszy inwestycyjnych przy pełnym wykorzystaniu jego potencjału uniemożliwiają obecnie bariery regulacyjne. Bariery te obejmują rozbieżności w zakresie wdrożenia przepisów wspomnianych dyrektyw w poszczególnych państwach członkowskich, co utrudnia funduszom inwestycyjnym korzystanie w pełni ze swobód przysługujących im na mocy Traktatu. Celem niektórych zaproponowanych zmian obowiązujących przepisów – w obszarach, które tego wymagają – jest ich doprecyzowanie i ujednolicenie. Zmiany te mają na celu wyeliminowanie szkodliwych skutków stwierdzonych przeszkód uniemożliwiających dostęp do rynku zarządzającym, którzy chcą – w drodze transgranicznego świadczenia usług lub utworzenia oddziału w innym państwie członkowskim – oferować swoje fundusze inwestycyjne w tym państwie członkowskim. We wniosku proponuje się ujednolicenie przepisów mających zastosowanie do UCITS oraz ZAFI, a także nowe środki mające na celu usunięcie barier dla transgranicznej dystrybucji funduszy.

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Niniejszy wniosek jest zgodny z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE).

Zgodnie z zasadą pomocniczości działanie na szczeblu UE można podjąć tylko wtedy, gdy cele zamierzonego działania nie mogą zostać osiągnięte przez państwa członkowskie działające indywidualnie. Stwierdzony problem, a mianowicie istnienie barier regulacyjnych dla transgranicznej dystrybucji funduszy inwestycyjnych, nie ogranicza się do terytorium jednego państwa członkowskiego. W związku z tym celem wniosku jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania wewnętrznego rynku usług w obszarze funduszy inwestycyjnych, na przykład poprzez (dalsze) ujednolicenie wymogów dotyczących zapewniania inwestorom lokalnych rozwiązań w przyjmujących państwach członkowskich. Ponadto jednolitość i pewność prawa w zakresie korzystania ze swobód traktatowych można lepiej zapewnić, podejmując działania na szczeblu UE.

• Proporcjonalność

Niniejszy wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności określoną w art. 5 TUE. Proponowane środki są niezbędne do osiągnięcia celu, jakim jest ograniczenie barier regulacyjnych dla transgranicznej dystrybucji funduszy inwestycyjnych w UE. Istniejące bariery regulacyjne wymagają działań UE zmierzających do ustanowienia ujednoliconych ram prawnych i nie mogą zostać usunięte przez same państwa członkowskie.

Towarzysząca niniejszemu wnioskowi ocena skutków zawiera wstępne szacunki dotyczące oszczędności kosztów, oparte na realistycznych założeniach opartych na faktach. Przepisy zawarte we wniosku przyniosą ograniczenie obciążeń i kosztów, jakie ponoszą fundusze inwestycyjne, poprzez usunięcie uciążliwych wymogów i nadmiernej złożoności, a także

braku pewności prawa co do przepisów regulujących transgraniczną dystrybucję funduszy. W związku z tym niniejszy wniosek nie wykracza poza to, co jest konieczne do rozwiązania problematycznych kwestii na szczeblu UE.

- **Wybór instrumentu**

Niniejszy wniosek zmienia dyrektywę 2009/65/WE i dyrektywę 2011/61/UE. W związku z powyższym wybór dyrektywy jako instrumentu na potrzeby wprowadzenia zmian w obowiązujących przepisach dyrektyw jest najbardziej odpowiednim rozwiązaniem zapewniającym usunięcie zidentyfikowanych barier.

Cel wprowadzonych niniejszym wnioskiem nowych procedur dotyczących czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu i wycofywania powiadomienia jest zgodny z celem dyrektywy 2009/65/WE i dyrektywy 2011/61/UE, jakim jest ułatwienie dostępu do rynku zarządzającym funduszami zbiorowego inwestowania. Procedury te ujednolicają rozbieżne praktyki wprowadzone w niektórych państwach członkowskich w obszarach, które nie zostały wcześniej ujednolicone. Biorąc pod uwagę konieczność uzupełnienia albo zmiany przez państwa członkowskie prawa krajowego regulującego dostęp zarządzających funduszami inwestycyjnymi do rynków krajowych, najodpowiedniejszym wyborem jest dyrektywa wprowadzająca te nowe procedury do obowiązujących unijnych ram prawnych.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny ex post/kontrole sprawności obowiązującego prawodawstwa**

W trakcie przygotowywania niniejszego wniosku Komisja przeprowadziła szczegółową ocenę odpowiednich przepisów dyrektywy 2009/65/WE i dyrektywy 2011/61/UE oraz dodatkowych wymogów nakładanych przez państwa członkowskie.

Ocena ta wykazała, że pomimo względnego sukcesu, jaki odniósł jednolity rynek, nie realizuje on swego pełnego potencjału w zakresie transgranicznej dystrybucji funduszy inwestycyjnych, gdyż wciąż napotykają one liczne przeszkody. Ponadto istniejące ramy prawne nie zapewniają wystarczającej przejrzystości w odniesieniu do wymogów prawnych i praktyk administracyjnych, które wykraczają poza ujednolicenie zapewnione dyrektywą 2009/65/WE i dyrektywą 2011/61/UE. Przeprowadzona przez Komisję ocena ujawniła, że państwa członkowskie przyjmują bardzo różne podejścia do wymogów i weryfikacji w odniesieniu do informacji reklamowych. Istnieją również znaczne różnice w opłatach pobieranych przez właściwe organy krajowe za zadania związane z nadzorem zgodnie z dyrektywą 2009/65/WE i dyrektywą 2011/61/UE. Wszystkie wyżej wymienione kwestie stanowią bariery dla upowszechnienia transgranicznej dystrybucji funduszy inwestycyjnych.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Na podstawie odpowiedzi nadesłanych w ramach dwóch konsultacji można przypuszczać, że bariery regulacyjne dla transgranicznej dystrybucji funduszy inwestycyjnych uniemożliwiają czerpanie pełnych korzyści z jednolitego rynku. Pierwsze konsultacje, poświęcone **zielonej księdze w sprawie unii rynków kapitałowych**, rozpoczęły się dnia 18 lutego 2015 r. Drugie konsultacje, związane z **zaproszeniem do zgłaszania uwag na temat ram regulacyjnych UE dotyczących usług finansowych**, rozpoczęły się dnia 30 września 2015 r.

Do właściwych organów i Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) zwrócono się o przedstawienie **dodatkowych informacji** na temat praktyk krajowych. Na wniosek Komisji w 2016 r. ESMA przeprowadził ankietę wśród

właściwych organów, w której zwrócił się o przedstawienie informacji na temat krajowych praktyk obecnie stosowanych w takich obszarach jak opłaty urzędowe i wymogi dotyczące wprowadzania do obrotu.

W oparciu o informacje uzyskane w związku z zieloną księgą w sprawie unii rynków kapitałowych i zaproszeniem do zgłaszania uwag, a także ankietą przeprowadzoną przez ESMA, w dniu 2 czerwca 2016 r. Komisja rozpoczęła **konsultacje publiczne w sprawie transgranicznej dystrybucji funduszy inwestycyjnych**¹⁸. Z uwagi na już otrzymane informacje zwrotne celem konsultacji było uzyskanie praktycznych przykładów napotykanym problemom i dowodów ich skutków. W celu uzyskania dużej liczby odpowiedzi Komisja zorganizowała w głównych centrach zarządzania aktywami w UE, tj. w Luksemburgu, Francji, Irlandii, Zjednoczonym Królestwie, Niemczech i Belgii **objazdowe kampanie informacyjne** z udziałem organizacji zarządzających aktywami i ich członków. Zorganizowano szereg spotkań i telekonferencji z udziałem europejskich i krajowych stowarzyszeń inwestorów, a w dniu 15 września 2016 r. konsultacje przedstawiono **grupie użytkowników usług finansowych**. Otrzymano w sumie 64 odpowiedzi: 52 od stowarzyszeń lub przedsiębiorstw, 8 od organów publicznych lub organizacji międzynarodowych i 4 od osób fizycznych. W większości odpowiedzi potwierdzono, że bariery regulacyjne są znaczącym czynnikiem zniechęcającym do transgranicznej dystrybucji.

Na wniosek Komisji oraz na podstawie otrzymanych informacji ESMA przeprowadził w 2017 r. **kolejną ankietę** w celu uzyskania dalszych informacji na temat konkretnych praktyk marketingowych i wymogów dotyczących powiadamiania w państwach członkowskich.

Aby uzyskać dodatkowe informacje, Komisja zorganizowała również spotkania z przedstawicielami branży funduszy inwestycyjnych oraz europejskich stowarzyszeń inwestorów. W dniu 30 maja 2017 r. do ośmiu organizacji handlowych rozesłano **kwestionariusz** dotyczący różnych obszarów związanych z transgraniczną dystrybucją funduszy inwestycyjnych. W kwestionariuszu położono nacisk na skwantyfikowanie kosztów wynikających z istnienia barier regulacyjnych dla transgranicznej dystrybucji i określenie potencjalnych korzyści, jakie odnieśliby inwestorzy i podmioty zarządzające aktywami w przypadku usunięcia tych barier. W informacjach zwrotnych respondenci twierdzili, że koszty wynikające z istnienia barier regulacyjnych są znaczne: wynoszą one 1–4 % całkowitych kosztów funduszu inwestycyjnego. W październiku 2017 r. przeprowadzono również – w oparciu o warstwową procedurę pobierania próbek losowych – **ukierunkowaną ankietę** wśród 60 (reprezentowanych w równym stopniu) małych, średnich i dużych funduszy inwestycyjnych. Wyniki ankiety potwierdziły znaczenie barier regulacyjnych i konieczność podjęcia działań na szczeblu UE.

W czerwcu i lipcu 2017 r. Komisja skonsultowała się również z zainteresowanymi stronami za pośrednictwem **wstępnej oceny skutków**¹⁹. W pięciu odpowiedziach otrzymanych od podmiotów zarządzających aktywami, ich stowarzyszeń i stowarzyszeń doradców finansowych poparta została inicjatywa Komisji mająca na celu zmniejszenie barier dla transgranicznej dystrybucji funduszy inwestycyjnych.

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/publications/consultation-cross-border-distribution-investment-funds_en .

¹⁹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2017-3132069_en.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Komisja oparła się na informacjach i danych uzyskanych od Morningstar²⁰ oraz Europejskiego Stowarzyszenia Zarządzania Funduszami i Aktywami (EFAMA), a także na sprawozdaniach i analizach rynku opracowanych przez prywatne przedsiębiorstwa. Ponadto dokonano przeglądu literatury fachowej, w szczególności publikacji na temat wpływu dystrybucji transgranicznej na konkurencję i oczekiwane zachowania konsumentów.

- **Ocena skutków**

W ramach przygotowań związanych z niniejszą inicjatywą przeprowadzono ocenę skutków.

W dniu 1 grudnia 2017 r. Rada ds. Kontroli Regulacyjnej przyjęła pozytywną opinię zawierającą zalecenia dotyczące dalszego udoskonalenia projektu sprawozdania z oceny skutków. Projekt sprawozdania został następnie zmieniony w celu uwzględnienia uwag Rady²¹. Główne zmiany zaproponowane przez Radę dotyczyły:

- nieuwzględnionych w inicjatywie czynników, które mają wpływ na transgraniczną dystrybucję;
- opisu najnowszych inicjatyw mających (pośredni) wpływ na transgraniczną dystrybucję funduszy;
- struktury, prezentacji, oceny i porównania poszczególnych wariantów; oraz
- prezentacji, dokumentacji i kwalifikacji metod ilościowych i ich wyników.

Poprawione sprawozdanie z oceny skutków oraz streszczenie sprawozdania z oceny skutków opublikowano wraz z niniejszym wnioskiem²².

W sprawozdaniu z oceny skutków rozważono szereg wariantów strategicznych. Na podstawie ich oceny wybrano następujące warianty:

- a) należy zwiększyć przejrzystość krajowych wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu na szczeblu krajowym i unijnym. Ponadto należy ujednolicić definicję czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu zawartą w dyrektywie 2011/61/UE oraz doprecyzować proces weryfikacji informacji reklamowych;
- b) należy zapewnić większą przejrzystość opłat urzędowych na szczeblu UE, a także wprowadzić nadrzędne zasady w celu zapewnienia większej spójności w sposobie ustalania opłat urzędowych;
- c) wybór rozwiązań na potrzeby wspierania lokalnych inwestorów należy pozostawić zarządzającym funduszami inwestycyjnymi, przy zapewnieniu zabezpieczeń dla inwestorów;
- d) należy w większym stopniu ujednolicić procedury i wymogi dotyczące uaktualniania powiadomień oraz wycofywania powiadomienia o korzystaniu z paszportu umożliwiającego wprowadzanie do obrotu.

Łącznie wybrane warianty strategiczne znacząco zmniejszają bariery regulacyjne. Zwiększają one szanse, że większa liczba funduszy będzie wprowadzana do obrotu transgranicznie,

²⁰ Morningstar zajmuje się prowadzeniem badań inwestycyjnych i dostarczaniem danych.

²¹ Opinia Rady ds. Kontroli Regulacyjnej, SEC(2018) 129 final.

²² Sprawozdanie z oceny skutków oraz jego streszczenie, SWD(2018) 54 final i SWD(2018) 55 final.

prowadzą do nasilenia konkurencji, zmniejszają fragmentację rynku i zapewniają inwestorom w UE większy wybór. Warianty strategiczne mają również pośrednie korzyści z uwagi na ich skutki społeczne i wpływ na środowisko. Upowszechnienie dystrybucji transgranicznej powinno zwiększyć możliwości inwestowania w fundusze inwestycyjne, które realizują cele społeczne i cele w zakresie ochrony środowiska. To z kolei może zwiększyć dynamikę wzrostu w tych obszarach.

W odniesieniu do wszystkich funduszy inwestycyjnych wprowadzanych obecnie do obrotu transgranicznie w UE warianty strategiczne mają przynieść łączne oszczędności kosztów (kosztów stałych) rzędu 306–440 mln EUR. Oczekuje się, że oszczędności w zakresie kosztów jednorazowych będą nawet wyższe: 378–467 mln EUR. Te oszczędności kosztów powinny stanowić zachętę do rozwoju działalności transgranicznej i przyczyniać się do dalszej integracji jednolitego rynku funduszy inwestycyjnych.

Niniejsza dyrektywa obejmuje warianty strategiczne c) i d). Rozporządzenie, będące przedmiotem odrębnego wniosku, obejmuje oddzielnie warianty strategiczne a) i b).

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Niniejszy wniosek powinien doprowadzić do znaczącego zmniejszenia kosztów dla zarządzających funduszami inwestycyjnymi, którzy dystrybuują lub zamierzają dystrybuować swoje fundusze transgranicznie w UE. To zmniejszenie kosztów powinno mieć szczególnie korzystne skutki dla zarządzających mniejszą liczbą funduszy inwestycyjnych lub funduszami inwestycyjnymi posiadającymi mniejsze aktywa, gdyż mają oni mniejsze możliwości rozłożenia kosztów.

Chociaż niniejszy wniosek nie jest bezpośrednio ukierunkowany na małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), pośrednio odniosą one z niego korzyści. Zwiększenie transgranicznej dystrybucji funduszy inwestycyjnych przyspieszy rozwój unijnych funduszy inwestycyjnych i ich inwestycji w MŚP, w szczególności ze strony funduszy venture capital.

- **Prawa podstawowe**

Wniosek wspiera prawa zapisane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta praw podstawowych”). Głównym celem niniejszej inicjatywy jest ułatwienie korzystania z prawa do świadczenia usług w dowolnym państwie członkowskim, zgodnie z postanowieniami art. 15 ust. 2 Karty praw podstawowych, przy zagwarantowaniu braku – nawet pośredniej – dyskryminacji ze względu na przynależność państwową (wdrożenie art. 21 ust. 2 Karty praw podstawowych). Zgodnie z postanowieniami art. 54 Karty praw podstawowych, pod należytą rozważką zostanie wzięty zakaz nadużywania prawa, w szczególności w zakresie swobody świadczenia usług.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu na budżet Komisji.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Ocena**

Ocena niniejszej dyrektywy i rozporządzenia w sprawie ułatwienia transgranicznej dystrybucji funduszy zbiorowego inwestowania oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 345/2013 i (UE) nr 346/2013 zostanie przeprowadzona 36 miesięcy po dacie transpozycji niniejszej

dyrektywy. W ocenie Komisja skorzysta z wyników konsultacji publicznych oraz dyskusji z ESMA i właściwymi organami.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Wniosek obejmuje następujące zmiany:

1) zmiany w dyrektywie 2009/65/WE (art. 1)

Proponuje się uchylić art. 77 dyrektywy 2009/65/WE. Zaostrzone wymogi dotyczące informacji reklamowych są określone we wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie ułatwienia transgranicznej dystrybucji funduszy. Przepisy ustanowione w odniesieniu do informacji reklamowych będą miały zastosowanie do wszystkich podmiotów zarządzających aktywami, które wprowadzają do obrotu swoje fundusze, niezależnie od ich rodzaju. Zmiana ta zapewni równe warunki działania i ten sam poziom ochrony inwestorów we wszystkich państwach członkowskich.

Proponuje się uchylić art. 91 ust. 3 dyrektywy 2009/65/WE. Przepis ten nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, by ich krajowe przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne dotyczące transgranicznego wprowadzania UCITS do obrotu na ich terytoriach były łatwo dostępne na odległość i drogą elektroniczną oraz w języku zwyczajowo używanym w sferze finansów międzynarodowych. Równolegle przedstawiany wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie ułatwienia transgranicznej dystrybucji funduszy ustanawia szczegółowe przepisy dotyczące przejrzystości krajowych przepisów i wymogów mających zastosowanie do informacji reklamowych w odniesieniu do wszystkich funduszy zbiorowego inwestowania. Te nowe przepisy zagwarantują, że ESMA będzie gromadzić i publikować pełne, przejrzyste i aktualne informacje.

Proponuje się zmianę art. 92 dyrektywy 2009/65/WE. Przepis ten nie nakłada na UCITS obowiązku posiadania w każdym państwie członkowskim, w którym UCITS są wprowadzane do obrotu, lokalnych rozwiązań. W praktyce jednak wiele państw członkowskich wymaga istnienia na ich terytorium rozwiązań na potrzeby dokonywania płatności na rzecz posiadaczy jednostek uczestnictwa, ich odkupu lub umorzenia oraz udostępniania informacji, które fundusze mają obowiązek przedstawiać. Kilka państw członkowskich wymaga również od tego rodzaju lokalnych rozwiązań wykonywania dodatkowych zadań, takich jak rozpatrywanie skarg lub pełnienie funkcji lokalnego dystrybutora lub przedstawiciela prawnego (w tym kontaktowanie się z właściwym organem krajowym).

Wymogi posiadania lokalnych rozwiązań wiążą się z dużymi kosztami i mają ograniczoną wartość dodaną ze względu na dostępność technologii cyfrowych. W związku z powyższym niniejszy wniosek wprowadza zakaz nakładania wymogu fizycznej obecności. Wymagając ustanowienia rozwiązań – na potrzeby takich sytuacji jak dokonywanie subskrypcji, dokonywanie płatności bądź odkupu lub umorzenia jednostek uczestnictwa – w każdym państwie członkowskim, w którym ma miejsce wprowadzanie do obrotu, w niniejszym wniosku zezwala się zarządzającym funduszami na stosowanie środków elektronicznych lub innych środków porozumiewania się na odległość z inwestorami. Informacje i środki komunikacji powinny być dostępne dla inwestorów w językach urzędowych państwa członkowskiego, w którym inwestor ma siedzibę lub miejsce zamieszkania.

Zmiany art. 17 i 93 dyrektywy 2009/65/WE mają na celu dostosowanie krajowych procedur dotyczących zmian w procesie powiadamiania w odniesieniu do UCITS we wszystkich państwach członkowskich, niezależnie od rodzaju funduszu. W szczególności konieczne jest określenie dokładnego terminu przekazywania decyzji właściwych organów w celu

zapewnienia jednolitych przepisów i zwiększenia skuteczności procedur mających zastosowanie do zarządzających funduszami zbiorowego inwestowania. Dokładny termin jest również niezbędny w celu zagwarantowania, że procedury dotyczące zmian informacji przekazywanych przez ZAFI w procesie powiadamiania są dostosowane do dyrektywy 2011/61/UE.

W dyrektywie 2009/65/WE dodaje się nowy art. 93a w celu uzupełnienia procedur powiadamiania o warunki dotyczące UCITS, które decydują się na zaprzestanie wprowadzania do obrotu w danym państwie członkowskim. Podmioty zarządzające aktywami mogą dokonać wycofania powiadomienia o wprowadzaniu swojego UCITS do obrotu jedynie wówczas, gdy najwyżej 10 inwestorów, którzy posiadają maksymalnie 1 % zarządzanych aktywów tego UCITS, zainwestowało w to UCITS w danym państwie członkowskim. Właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego tego UCITS sprawdzą spełnienie tego wymogu, w tym spełnienie wymogu przejrzystości i publikacji na potrzeby inwestorów, a także ofertę odkupu. Wszystkie obowiązki w zakresie informowania będą nadal miały zastosowanie do pozostałych inwestorów po wycofaniu powiadomienia o wprowadzaniu do obrotu w danym państwie członkowskim.

2) zmiany w dyrektywie w sprawie ZAFI (art. 2)

Proponuje się dodanie w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2011/61/UE definicji czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu oraz art. 30a ustanawiającego warunki, na jakich ZAFI mogą podejmować czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu. Ważne jest, aby zapewnić odpowiednie zabezpieczenia przed ewentualnym obchodzeniem wymogów dyrektywy 2011/61/UE, które mają zastosowanie w przypadku wprowadzania AFI do obrotu w rodzimym państwie członkowskim lub za granicą w innym państwie członkowskim. ZAFI może zatem przetestować koncepcję inwestycyjną lub strategię inwestycyjną wśród inwestorów branżowych, ale nie może promować już ustanowionego AFI bez powiadomienia, zgodnie z wymogami dyrektywy. Ponadto, jeżeli inwestorzy branżowi zwrócą się do ZAFI po podjętych przez niego czynnościach poprzedzających wprowadzanie do obrotu, subskrypcję jednostek uczestnictwa lub udziałów AFI, który zostaje ostatecznie ustanowiony, lub podobnego AFI zarządzanego przez tego ZAFI, uznaje się za rezultat wprowadzenia do obrotu.

W dyrektywie 2011/61/UE dodaje się art. 32a w celu uzupełnienia procedur powiadamiania o procedurę i warunki odnośnie do ZAFI, którzy decydują się na zaprzestanie wprowadzania do obrotu w danym państwie członkowskim. ZAFI może zostać upoważniony do wycofania powiadomienia o wprowadzaniu do obrotu AFI z UE, którym zarządza, jedynie wówczas, gdy w danym państwie członkowskim jest najwyżej 10 inwestorów, którzy posiadają maksymalnie 1 % zarządzanych aktywów tego AFI. ZAFI musi poinformować właściwe organy rodzimego państwa członkowskiego, w jaki sposób spełnia warunki dotyczące wycofania powiadomienia i publicznego ogłoszenia o wycofaniu powiadomienia. ZAFI musi również przekazać organom przedstawione inwestorom oferty odkupu jednostek uczestnictwa i udziałów w AFI, który nie będzie już wprowadzany do obrotu w ich państwie członkowskim. Wszystkie wymogi w zakresie przejrzystości obowiązujące inwestorów na podstawie dyrektywy 2011/61/UE nadal mają zastosowanie do inwestorów, którzy utrzymują swoją inwestycję po wycofaniu powiadomienia o wprowadzaniu do obrotu w danym państwie członkowskim.

W dyrektywie 2011/61/UE dodaje się art. 43a w celu zapewnienia spójnego traktowania inwestorów detalicznych, niezależnie od rodzaju funduszu, w który postanowią oni zainwestować. W przypadku gdy państwa członkowskie zezwalają ZAFI na wprowadzanie do

obrotu na swoich terytoriach jednostek uczestnictwa lub udziałów AFI wśród inwestorów detalicznych, ZAFI powinni również udostępnić rozwiązania dla tych inwestorów na potrzeby takich sytuacji jak dokonywanie subskrypcji, dokonywanie płatności bądź odkup lub umorzenie jednostek. W tym celu ZAFI będą mogli korzystać ze środków elektronicznych lub innych środków porozumiewania się na odległość.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE oraz dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do transgranicznej dystrybucji funduszy zbiorowego inwestowania

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 53 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego²³,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²⁴,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wspólnym celem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE²⁵ oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE²⁶ jest zapewnienie równych warunków działania dla przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania i zniesienie ograniczeń w swobodnym przepływie jednostek uczestnictwa i udziałów w funduszach zbiorowego inwestowania w Unii, przy jednoczesnym zapewnieniu bardziej jednolitej ochrony inwestorów. Choć cele te zostały już w dużej mierze osiągnięte, nadal istnieją pewne bariery, które utrudniają zarządzającym funduszami czerpanie pełnych korzyści z rynku wewnętrznego.
- (2) Przepisy proponowane w niniejszej dyrektywie są uzupełnione przepisami rozporządzenia [w sprawie ułatwienia transgranicznej dystrybucji funduszy zbiorowego inwestowania oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 345/2013 i (UE) nr 346/2013]. Rozporządzenie to ustanawia dodatkowe przepisy i procedury dotyczące przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) i zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (ZAFI). Łącznie rozporządzenie to oraz niniejsza dyrektywa powinny lepiej

²³ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

²⁴ Dz.U. C z , s. .

²⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32).

²⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1).

skoordynować warunki dotyczące zarządzających funduszami prowadzących działalność na rynku wewnętrznym i ułatwiać transgraniczną dystrybucję funduszy, którymi ci zarządzający zarządzają.

- (3) Konieczne jest usunięcie luki w regulacjach i dostosowanie procedury powiadamiania właściwych organów o zmianach planowanych przez UCITS w odniesieniu do zarządzanych przez nie funduszy do procedury ustanowionej w dyrektywie 2011/61/UE.
- (4) Rozporządzenie [w sprawie ułatwienia transgranicznej dystrybucji funduszy zbiorowego inwestowania oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 345/2013 i (UE) nr 346/2013] ustanawia nowe przepisy, zgodnie z którymi Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) jest zobowiązany opracować projekty regulacyjnych standardów technicznych i projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia wymaganych informacji oraz formularzy, szablonów i procedur, które należy stosować w celu przekazywania informacji dotyczących zarządzania funduszami bądź rozpoczęcia lub zaprzestania wprowadzania ich do obrotu na podstawie dyrektywy 2009/65/WE i dyrektywy 2011/61/UE. W związku z powyższym przepisy tych dwóch dyrektyw upoważniające ESMA do opracowania projektów regulacyjnych standardów technicznych i projektów wykonawczych standardów technicznych w zakresie powiadomień nie są już konieczne i powinny zatem zostać uchylone.
- (5) W rozporządzeniu [w sprawie ułatwienia transgranicznej dystrybucji funduszy zbiorowego inwestowania oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 345/2013 i (UE) nr 346/2013] wzmocniono przepisy dyrektywy 2009/65/WE dotyczące informacji reklamowych i rozszerzono ich stosowanie na ZAFI, zapewniając tym samym wysoki poziom ochrony inwestorów, niezależnie od rodzaju inwestora. W związku z tym odpowiednie przepisy dyrektywy 2009/65/WE dotyczące informacji reklamowych i dostępności krajowych przepisów ustawowych i wykonawczych w odniesieniu do uzgodnień dotyczących wprowadzania jednostek uczestnictwa UCITS do obrotu nie są już potrzebne, a zatem powinny zostać uchylone.
- (6) Przepisy dyrektywy 2009/65/WE zobowiązujące UCITS do zapewnienia stosownych rozwiązań na rzecz inwestorów, które zostały wprowadzone w niektórych krajowych systemach prawnych, okazały się uciążliwe. Co więcej, lokalne rozwiązania rzadko są wykorzystywane przez inwestorów w sposób zamierzony w dyrektywie. Preferowaną metodą kontaktu między inwestorami a zarządzającym funduszem stała się bezpośrednia interakcja – drogą elektroniczną bądź telefonicznie, natomiast płatności i umorzenia jednostek uczestnictwa są realizowane innymi kanałami. Chociaż wspomniane rozwiązania są wykorzystywane do celów administracyjnych, takich jak transgraniczne odzyskiwanie opłat urzędowych, takie kwestie powinny jednak być rozwiązywane za pomocą innych środków, w tym ramach współpracy między właściwymi organami. W związku z tym należy ustanowić przepisy uaktualniające i precyzujące wymogi w zakresie zapewniania rozwiązań na rzecz inwestorów detalicznych, a państwa członkowskie nie powinny wymagać fizycznej obecności. Jednocześnie przepisy powinny zapewniać, by inwestorzy mieli dostęp do informacji, do których są uprawnieni.
- (7) W celu zapewnienia spójnego traktowania inwestorów detalicznych należy zapewnić, aby wymogi dotyczące rozwiązań miały również zastosowanie do ZAFI, jeżeli państwa członkowskie zezwalają im na wprowadzanie do obrotu jednostek uczestnictwa lub udziałów AFI wśród inwestorów detalicznych na ich terytoriach.

- (8) Brak jasnych i jednolitych warunków regulujących zaprzestanie wprowadzania do obrotu jednostek uczestnictwa i udziałów UCITS lub AFI z UE w przyjmującym państwie członkowskim prowadzi do niepewności gospodarczej i braku pewności prawa dla zarządzających funduszami. W związku z tym w niniejszym wniosku określono jasne warunki, w tym odpowiednie progi, przy spełnieniu których może nastąpić zaprzestanie wprowadzania funduszy do obrotu. Progi te mają charakter orientacyjny i wskazują, kiedy zarządzający funduszem może uznać, że jego działalność w danym przyjmującym państwie członkowskim stała się marginalna. Warunki określone są w sposób zapewniający równowagę między, z jednej strony, interesem zarządzających funduszami w posiadaniu możliwości wycofania się z wprowadzania funduszy do obrotu w sytuacji, gdy ustanowione warunki są spełnione, oraz, z drugiej strony, interesami inwestorów z danego przyjmującego państwa członkowskiego, którzy dokonali inwestycji w dany fundusz.
- (9) Możliwość zaprzestania wprowadzania do obrotu UCITS lub AFI z UE w danym państwie członkowskim nie powinna mieć miejsca kosztem inwestorów ani nie powinna również ograniczać zabezpieczeń, jakimi są oni objęci na mocy dyrektywy 2009/65/WE lub dyrektywy 2011/61/UE, w szczególności jeśli chodzi o ich prawo do dokładnych informacji na temat dalszej działalności tych funduszy.
- (10) Zdarzają się przypadki, gdy ZAFI zamierzający sprawdzić zainteresowanie inwestorów daną koncepcją inwestycyjną bądź strategią inwestycyjną doświadcza rozbieżnego traktowania czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu w różnych krajowych systemach prawnych. W niektórych państwach członkowskich, w których czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu są dozwolone, ich definicja i regulujące je warunki znacznie się różnią. W innych państwach członkowskich w ogóle nie istnieje pojęcie czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu. W celu usunięcia tych rozbieżności należy ustanowić ujednoliconą definicję czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu i warunki, na jakich ZAFI z UE mogą podejmować tego rodzaju czynności.
- (11) Aby czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu zostały uznane za takie na podstawie niniejszej dyrektywy, powinny dotyczyć koncepcji inwestycyjnej bądź strategii inwestycyjnej przed faktycznym ustanowieniem danego AFI. W związku z tym na etapie czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu inwestorzy nie mogą dokonywać subskrypcji jednostek uczestnictwa ani udziałów AFI, ponieważ fundusz jeszcze nie istnieje, i nie należy zezwalać na tym etapie na udostępnianie potencjalnym inwestorom dokumentów ofertowych, nawet w formie projektu. Jednakże, jeżeli po przeprowadzeniu czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu ZAFI oferuje do subskrypcji jednostki uczestnictwa lub udziały AFI o cechach zbliżonych z cechami koncepcji inwestycyjnej będącej przedmiotem czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, należy przestrzegać odpowiedniej procedury powiadamiania o wprowadzaniu do obrotu, a ZAFI nie powinni mieć możliwości stosowania tzw. *reverse solicitation* (nabywania jednostek uczestnictwa lub udziałów przez klientów branżowych z ich własnej inicjatywy).
- (12) Aby zapewnić pewność prawa, należy zsynchronizować daty rozpoczęcia stosowania przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych wdrażających niniejszą dyrektywę z datą rozpoczęcia stosowania rozporządzenia [w sprawie ułatwienia transgranicznej dystrybucji funduszy zbiorowego inwestowania oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 345/2013 i (UE) nr 346/2013] w odniesieniu do odpowiednich przepisów dotyczących informacji reklamowych i czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu. Konieczne jest również uporządkowanie przyznanych

Komisji uprawnień do przyjmowania opracowanych przez ESMA projektów regulacyjnych standardów technicznych i projektów wykonawczych standardów technicznych na podstawie rozporządzenia [w sprawie ułatwienia transgranicznej dystrybucji funduszy zbiorowego inwestowania oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 345/2013 i (UE) nr 346/2013], w zakresie powiadomień, listów notyfikacyjnych i pisemnych powiadomień dotyczących działalności transgranicznej, i w tym celu należy uchylić niniejszą dyrektywą odpowiednie przepisy w dyrektywie 2009/65/WE i dyrektywie 2011/61/UE.

- (13) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną z dnia 28 września 2011 r. państw członkowskich i Komisji dotyczącą dokumentów wyjaśniających²⁷ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji, jednego lub więcej dokumentów wyjaśniających związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany w dyrektywie 2009/65/WE

W dyrektywie 2009/65/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 17 wprowadza się następujące zmiany:
 - a) dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„Jeżeli skutek zmiany, o której mowa w ust. 8, UCITS nie spełniałoby już wymogów niniejszej dyrektywy, odpowiednie właściwe organy, o których mowa w ust. 8, powiadamiają spółkę zarządzającą w terminie 10 dni roboczych o tym, że nie może ona wprowadzić tej zmiany.

Jeżeli zmiana, o której mowa w ust. 8, zostaje wprowadzona po dokonaniu powiadomienia zgodnie z akapitem pierwszym i skutek tej zmiany UCITS nie spełnia już wymogów niniejszej dyrektywy, właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego UCITS podejmują wszelkie należyte środki zgodnie z art. 98.

Jeżeli zmiana, o której mowa w ust. 8, pozostaje bez wpływu na spełnianie wymogów niniejszej dyrektywy przez spółkę zarządzającą, właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego spółki zarządzającej informują w terminie 10 dni roboczych właściwe organy państwa członkowskiego goszczącego spółkę zarządzającą o tej zmianie.”;
 - b) uchyla się ust. 10;
- 2) w art. 18 uchyla się ust. 5;
- 3) uchyla się art. 77;
- 4) w art. 91 uchyla się ust. 3;
- 5) art. 92 otrzymuje brzmienie:

²⁷

Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

1. Państwa członkowskie zapewniają, by spółka zarządzająca UCITS ustanowiła w każdym państwie członkowskim, w którym zamierza wprowadzać do obrotu jednostki uczestnictwa UCITS, rozwiązania umożliwiające realizację następujących zadań:

- a) przetwarzanie składanych przez inwestorów zleceń subskrypcji, płatności, odkupu i umorzenia dotyczących jednostek uczestnictwa UCITS zgodnie z warunkami określonymi w dokumentach marketingowych UCITS;
- b) udostępnianie inwestorom informacji o tym, w jaki sposób mogą być składane zlecenia, o których mowa w lit. a), oraz o tym, w jaki sposób dokonywane są płatności z tytułu odkupu i umorzenia;
- c) ułatwienie postępowania z informacjami dotyczącymi wykonywania przez inwestorów praw, które przysługują im z tytułu inwestycji w UCITS, w państwie członkowskim, w którym UCITS jest wprowadzany do obrotu;
- d) udostępnianie inwestorom, do wglądu oraz w sposób umożliwiający uzyskanie kopii:
 - (i) regulaminu funduszu lub instrumentów założycielskich UCITS;
 - (ii) ostatniego rocznego sprawozdania UCITS;
- e) udostępnianie inwestorom informacji dotyczących zadań, do których realizacji służą te rozwiązania, na trwałym nośniku zdefiniowanym w art. 2 ust. 1 lit. m).

2. Państwa członkowskie nie wymagają od spółki zarządzającej UCITS fizycznej obecności do celów ust. 1.

3. Spółka zarządzająca UCITS zapewnia, by rozwiązania, o których mowa w ust. 1, były następującego rodzaju i posiadały następujące cechy:

- a) zadania, do których realizacji służą, były wykonywane w języku urzędowym (językach urzędowych) państwa członkowskiego, w którym UCITS jest wprowadzany do obrotu;
- b) zadania, do których realizacji służą, były wykonywane przez spółkę zarządzającą UCITS we własnym zakresie lub, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących zadań, jakie mają być wykonywane, przez podmiot trzeci, lub łącznie przez spółkę zarządzającą i podmiot trzeci;

Do celów lit. b), w przypadku zadań wykonywanych przy użyciu wspomnianych rozwiązań przez podmiot trzeci, wyznaczenie podmiotu trzeciego poświadcza pisemna umowa wyszczególniająca, których zadań określonych w ust. 1 nie wykonuje spółka zarządzająca UCITS, oraz zawierająca klauzulę, zgodnie z którą podmiot trzeci otrzymuje wszystkie odpowiednie informacje i dokumenty od spółki zarządzającej UCITS.”;

6) art. 93 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W przypadku zmiany informacji w powiadomieniu w formie pisemnej przekazanym zgodnie z ust. 1, lub zmiany dotyczącej kategorii jednostek, które mają być wprowadzane do obrotu, UCITS pisemnie powiadamia o tej zmianie właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego przynajmniej jeden miesiąc przed wprowadzeniem tej zmiany.

Jeżeli skutek zmiany, o której mowa w akapicie pierwszym, UCITS nie spełniałoby już wymogów niniejszej dyrektywy, odpowiednie właściwe organy informują UCITS w terminie 10 dni roboczych o tym, że nie może ono wprowadzić tej zmiany.

Jeżeli zmiana, o której mowa w akapicie pierwszym, zostaje wprowadzona po dokonaniu powiadomienia zgodnie z akapitem drugim i skutek tej zmiany UCITS nie spełnia już wymogów niniejszej dyrektywy, właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego UCITS podejmują wszelkie należyte środki zgodnie z art. 98, w tym, w stosownych przypadkach, wyraźnie zakazują wprowadzania UCITS do obrotu.

Jeżeli zmiany, o których mowa w akapicie pierwszym, pozostają bez wpływu na spełnianie wymogów niniejszej dyrektywy przez UCITS, właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego UCITS bezzwłocznie informują właściwe organy państwa członkowskiego goszczącego UCITS o tych zmianach.”;

7) dodaje się art. 93a w brzmieniu:

„Artykuł 93a

1. Właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego UCITS zapewniają, by UCITS mogło zaprzestać wprowadzania swoich jednostek uczestnictwa do obrotu w państwie członkowskim, w którym powiadomiło o wprowadzaniu do obrotu zgodnie z art. 93, pod warunkiem że wszystkie następujące warunki są spełnione:

- a) żaden inwestor mający miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową w państwie członkowskim, w którym UCITS powiadomiło o wprowadzaniu do obrotu zgodnie z art. 93, nie posiada jednostek uczestnictwa tego UCITS, lub najwyżej 10 inwestorów mających miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową w tym państwie członkowskim posiada jednostki uczestnictwa tego UCITS reprezentujące mniej niż 1 % zarządzanych aktywów tego UCITS;
- b) ogólna oferta odkupu, bez żadnych opłat lub potrąceń, wszystkich jednostek uczestnictwa tego UCITS będących w posiadaniu inwestorów w państwie członkowskim, w którym dane UCITS powiadomiło o wprowadzaniu do obrotu zgodnie z art. 93, zostaje podana do wiadomości publicznej przez co najmniej 30 dni roboczych i jest skierowana indywidualnie do wszystkich inwestorów w goszczącym państwie członkowskim, których tożsamość jest znana;
- c) zamiar zaprzestania wprowadzania do obrotu w państwie członkowskim, w którym UCITS powiadomiło o wprowadzaniu do obrotu zgodnie z art. 93, zostaje podany do wiadomości publicznej za pomocą publicznie dostępnego nośnika zwyczajowo wykorzystywanego do celów wprowadzania UCITS do obrotu oraz odpowiedniego z punktu widzenia typowego inwestora w UCITS.

Informacje, o których mowa w lit. b) i c), są przekazywane w językach urzędowych państwa członkowskiego, w którym UCITS jest wprowadzane do obrotu.

2. UCITS przedkłada właściwym organom macierzystego państwa członkowskiego powiadomienie w formie pisemnej zawierające informacje, o których mowa w ust. 1.

3. Nie później niż 20 dni roboczych od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego UCITS przekazują je ESMA i właściwym organom państwa członkowskiego, w którym planowane jest zaprzestanie wprowadzania UCITS do obrotu.

Po przekazaniu dokumentów dotyczących powiadamiania zgodnie z akapitem pierwszym właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego UCITS niezwłocznie powiadamiają UCITS o przekazaniu tych dokumentów. Począwszy od tego dnia UCITS zaprzestaje wprowadzania do obrotu swoich jednostek uczestnictwa w państwie członkowskim określonym w powiadomieniu w formie pisemnej, o którym mowa w ust. 2.

4. UCITS nadal przekazuje inwestorom, którzy utrzymują swoją inwestycję w danym UCITS, informacje wymagane na podstawie art. 68–82 oraz art. 94.

5. Do celów ust. 4 państwa członkowskie zezwalają na korzystanie ze wszelkich środków elektronicznych lub innych środków porozumiewania się na odległość, pod warunkiem że informacje i środki porozumiewania się są dostępne dla inwestorów w językach urzędowych państwa członkowskiego, w którym inwestor ma miejsce zamieszkania lub siedzibę.”;

8) w art. 95 uchyla się ust. 2 lit. a).

Artykuł 2

Zmiany w dyrektywie 2011/61/UE

W dyrektywie 2011/61/UE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 ust. 1 między lit. ae) i af) dodaje się lit. aea) w brzmieniu:

„aea) »czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu« oznaczają bezpośrednie lub pośrednie przekazywanie informacji na temat strategii inwestycyjnych lub koncepcji inwestycyjnych przez ZAFI lub w jego imieniu inwestorom branżowym mającym miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową w Unii w celu zbadania ich zainteresowania AFI, który nie został jeszcze ustanowiony;”;

2) na początku rozdziału VI dodaje się art. 30a w brzmieniu:

„Artykuł 30a

Warunki dotyczące prowadzenia czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu w Unii przez ZAFI z UE

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby uprawniony ZAFI z UE mógł prowadzić w Unii czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu, z wyjątkiem sytuacji, gdy informacje przedstawiane potencjalnym inwestorom branżowym:

- a) dotyczą ustanowionego AFI;
- b) zawierają odniesienie do ustanowionego AFI;
- c) umożliwiają inwestorom zobowiązanie się do nabycia jednostek uczestnictwa lub udziałów konkretnego AFI;
- d) przybierają formę prospektu emisyjnego, dokumentów założycielskich nieustanowionego jeszcze AFI, dokumentów ofertowych, formularzy subskrypcji lub podobnych dokumentów, w postaci wstępnej lub ostatecznej umożliwiającej inwestorom podjęcie decyzji inwestycyjnej.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by od ZAFI z UE nie wymagano powiadamiania właściwych organów o zamiarze prowadzenia czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu.

3. Dokonywaną przez inwestorów branżowych subskrypcję jednostek uczestnictwa lub udziałów w AFI ustanowionym po przeprowadzeniu czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu zgodnie z ust. 1 lub jednostek uczestnictwa lub udziałów w AFI zarządzanych lub wprowadzanych do obrotu przez ZAFI z UE, który prowadził czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu nieustanowionego jeszcze AFI o podobnych cechach, uznaje się za wynik wprowadzania do obrotu.”;

3) w art. 31 uchyla się ust. 5;

4) w art. 32 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 7 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli wskutek planowanej zmiany zarządzanie AFI przez ZAFI nie byłoby już zgodne z niniejszą dyrektywą lub ZAFI nie przestrzegałby już niniejszej dyrektywy, stosowne właściwe organy informują ZAFI w terminie 20 dni roboczych o tym, że nie może on wprowadzić zmiany.”;

b) ust. 7 akapit czwarty otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli zmiany nie wpływają na zgodność zarządzania AFI przez ZAFI z niniejszą dyrektywą lub na przestrzeganie przez ZAFI niniejszej dyrektywy, właściwe organy rodzimego państwa członkowskiego ZAFI w terminie jednego miesiąca informują o tych zmianach właściwe organy państwa członkowskiego przyjmującego ZAFI.”;

c) uchyla się ust. 8;

5) dodaje się art. 32a w brzmieniu:

„Artykuł 32a

Zaprzestanie wprowadzania do obrotu jednostek uczestnictwa lub udziałów AFI z UE w innych państwach członkowskich niż rodzime państwo członkowskie ZAFI

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby ZAFI z UE mógł zaprzestać wprowadzania do obrotu jednostek uczestnictwa lub udziałów zarządzanego przez niego AFI z UE w państwie członkowskim, w którym przedłożone zostało powiadomienie o wprowadzaniu do obrotu zgodnie z art. 32, w przypadku gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) żaden inwestor mający miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową w państwie członkowskim, w którym przedłożone zostało powiadomienie o wprowadzaniu do obrotu zgodnie z art. 32, nie posiada jednostek uczestnictwa lub udziałów tego AFI lub najwyżej 10 inwestorów mających miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową w tym państwie członkowskim posiada jednostki uczestnictwa lub udziały tego AFI reprezentujące mniej niż 1 % zarządzanych aktywów tego AFI;
- b) ogólna oferta odkupu, bez żadnych opłat lub potrąceń, wszystkich jednostek uczestnictwa lub udziałów tego AFI będących w posiadaniu inwestorów w państwie członkowskim, w którym przedłożone zostało powiadomienie o wprowadzaniu do obrotu zgodnie z art. 32, zostaje podana do wiadomości publicznej przez co najmniej 30 dni roboczych i jest skierowana indywidualnie do wszystkich inwestorów w tym państwie członkowskim, których tożsamość jest znana;

- c) zamiar zaprzestania wprowadzania do obrotu na terytorium państwa członkowskiego, w którym przedłożone zostało powiadomienie o wprowadzaniu do obrotu zgodnie z art. 32, zostaje podany do wiadomości publicznej za pomocą publicznie dostępnego nośnika zwyczajowo wykorzystywanego do celów wprowadzania AFI do obrotu oraz odpowiedniego z punktu widzenia typowego inwestora w AFI.

2. ZAFI przedkłada właściwym organom rodzimego państwa członkowskiego powiadomienie zawierające informacje, o których mowa w ust. 1.

3. Nie później niż 20 dni roboczych od dnia otrzymania kompletnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, właściwe organy rodzimego państwa członkowskiego ZAFI przekazują je ESMA i właściwym organom państwa członkowskiego, w którym planowane jest zaprzestanie wprowadzania AFI do obrotu.

Po przekazaniu dokumentów notyfikacyjnych zgodnie z akapitem pierwszym właściwe organy rodzimego państwa członkowskiego ZAFI niezwłocznie powiadamiają ZAFI o przekazaniu tych dokumentów. Począwszy od tego dnia ZAFI zaprzestaje wprowadzania do obrotu jednostek uczestnictwa lub udziałów zarządzanego przez niego AFI w państwie członkowskim określonym w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 2.

4. ZAFI nadal przekazuje inwestorom, którzy utrzymują swoją inwestycję w AFI z UE, informacje wymagane na podstawie art. 22 i 23.

5. Państwa członkowskie zezwalają na korzystanie ze wszelkich środków elektronicznych lub innych środków porozumiewania się na odległość do celów ust. 4.”;

- 6) w art. 33 uchyla się ust. 7 i 8;
7) dodaje się art. 43a w brzmieniu:

„Artykuł 43a

Rozwiązania dostępne dla inwestorów detalicznych

1. Nie naruszając przepisów art. 26 rozporządzenia (UE) 2015/760²⁸, państwa członkowskie zapewniają, aby ZAFI ustanowił, w każdym państwie członkowskim, w którym zamierza wprowadzać do obrotu jednostki uczestnictwa lub udziały AFI wśród inwestorów detalicznych, rozwiązania służące wykonywaniu następujących zadań:

- a) przetwarzanie składanych przez inwestorów zleceń subskrypcji, płatności, odkupu i umorzenia dotyczących jednostek uczestnictwa lub udziałów AFI zgodnie z warunkami określonymi w dokumentach marketingowych AFI;
b) udostępnianie inwestorom informacji o tym, w jaki sposób mogą być składane zlecenia, o których mowa w lit. a), oraz o tym, w jaki sposób dokonywane są płatności z tytułu odkupu i umorzenia;

²⁸

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/760 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie europejskich długoterminowych funduszy inwestycyjnych (Dz.U. L 123 z 19.5.2015, s. 9).

- c) ułatwienie postępowania z informacjami dotyczącymi wykonywania przez inwestorów praw, które przysługują im z tytułu inwestycji w AFI, w państwie członkowskim, w którym AFI jest wprowadzany do obrotu;
- d) udostępnianie inwestorom, do wglądu oraz w sposób umożliwiający uzyskanie kopii:
 - (i) regulaminu funduszu lub instrumentów założycielskich AFI;
 - (ii) ostatniego rocznego sprawozdania AFI;
- e) udostępnianie inwestorom informacji dotyczących zadań, do których realizacji służą te rozwiązania, na trwałym nośniku zdefiniowanym w art. 2 ust. 1 lit. m) dyrektywy 2009/65/WE.

2. Państwa członkowskie nie wymagają od ZAFI fizycznej obecności do celów ust. 1.

3. ZAFI zapewnia, by rozwiązania, o których mowa w ust. 1, były następującego rodzaju i posiadały następujące cechy:

- a) zadania, do których realizacji służą, były wykonywane w języku urzędowym (językach urzędowych) państwa członkowskiego, w którym AFI jest wprowadzany do obrotu;
- b) zadania, do których realizacji służą, były wykonywane przez ZAFI we własnym zakresie lub, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących zadań, jakie mają być wykonywane, przez podmiot trzeci, lub łącznie przez ZAFI i podmiot trzeci.

Do celów lit. b), w przypadku zadań wykonywanych przy użyciu wspomnianych rozwiązań przez podmiot trzeci, wyznaczenie tego podmiotu trzeciego poświadcza pisemna umowa wyszczególniająca, których zadań określonych w ust. 1 nie wykonuje ZAFI, oraz zawierająca klauzulę, zgodnie z którą podmiot trzeci otrzymuje wszystkie odpowiednie informacje i dokumenty od ZAFI.”.

Artykuł 3

Transpozycja

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, najpóźniej do dnia [PO: Please insert date 24 months after the date of entry into force] r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia [PO: Please insert date 24 months after the date of entry into force] r.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 4

Ocena

Do dnia [PO: Please insert date 36 months after the date for transposition of this Directive] r. Komisja, w oparciu o konsultacje publiczne oraz w świetle dyskusji z ESMA i właściwymi organami, przeprowadza ocenę stosowania niniejszej dyrektywy.

Artykuł 5

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Art. 1 ust. 1 lit. b), art. 1 ust. 2, art. 1 ust. 8, art. 2 ust. 3, art. 2 ust. 4 lit. c) i art. 2 ust. 6 stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

Artykuł 6

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*